

Lokalhistorisk kildemateriale i bokform

Distriktslegene har siden 1803 hatt plikt til å sende inn årlige beretninger om helsetilstanden i sitt distrikt. Men legene skrev om så veldig mye mer enn sykdommer og dødsårsaker. De beskrev folks levevis, boforhold, klær, mat, skolegang, arbeidsforhold, religiøs overbevisning, værforhold, renslighet, klima og værslag, avlinger, fiskeri og veldig mye mer. Dette kildematerialet ligger oppbevart i Riksarkivet i Oslo, og er dermed ikke så lett tilgjengelig for folk flest. Det er håndskrevne beretninger som det også skal litt trening til for å lese.

Trine Grønn Iversen har i sin bok "Legeblikk på lekfolk" skrevet av alle eksisterende medisinalberetninger fra Lurøy legedistrikt fra perioden 1855-1900. Lurøy legedistrikt dekket i perioden kommunene Meløy, Rødøy, Lurøy og Træna. Boka inneholder navn- og stedregister, og et sykdomsregister for vanskelige medisinske uttrykk som finnes i materialet. I tillegg har hun skrevet et kapittel som gjengir hva beretningene handler om, forklarer utviklingen i perioden, og setter legenes fortellinger i et perspektiv.

Medisinalberetninger 1855-1900 fra Lurøy legedistrikt, med Meløy, Rødøy, Lurøy og Træna

I sine årlige innberetninger til sentrale myndigheter beskrev distriktslegene fødsel, sykdom og død, men også hvordan folk levde livet sitt i deres distrikt. Det gjør medisinalberetningene til spennende lesning for alle historieinteresserte.

1858: I forhold til det rå, stormende og ustadige været er klesdrakten ofte utilstrekkelig, særlig for barn og tjenere av kvinnekjønn. Maten er ensformig, ofte utilstrekkelig og mindre god. I de ofte små, usunne og overfylte våningshusene tas det hyppig inn leieboere, slik at det i ett værelse ofte bor flere familier. Flere steder må tang benyttes som brensel. Af kaffe og tobakk brukes meget, av alkohol relativt lite.

Forfatter: Trine Grønn Iversen